

RATNO STANJE – ZAKONI I UREDBE

Jagoda Oklopčić
Muzejski dokumentacioni centar
Zagreb

Zakoni i Uredbe kojima je cilj zaštita kulturnih dobara za vrijeme ratnog stanja

Uredba predsjednika Vlade Republike Hrvatske:

1. Uredba o uređivanju određenih pitanja o obavljanju zaštite spomenika kulture, knjižničarske i muzejske djelatnosti. N.N. br. 39./1991., od 3. kolovoza 1991.
2. Uredba o djelatnosti odgoja, obrazovanja, kulture, tehničke kulture i športa u vrijeme ratnog stanja ili u slučaju neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske. N.N. br. 55./91., od 25. listopada 1991.

Na temelju članka 4. Uredbe pod 2. ministar prosvjete, kulture i športa akademik Vlatko Pavletić donosi:

3. Naredbu o jedinstvenom djelovanju službe zaštite spomenika kulture u Republici Hrvatskoj. N.N. br. 7. od 12. veljače 1992.

Odluka ministra prosvjete i kulture od 10. listopada 1991. o određivanju poduzeća i drugih pravnih osoba od posebnog značaja za obranu, na temelju

4. Zakona o obrani čl. 34., 35., 36., N.N. br. 49 od 20. rujna 1991.
5. Zakon o utvrđivanju ratne štete N.N. br. 61 od 19. studenog 1991.

Novi propisi u svezi s ratnim stanjem: Zakon o utvrđivanju ratne štete

Ratnom štetom smatra se imovinska i neimovinska, posredna i neposredna šteta, a naročito:

1. šteta učinjena tjelesnom integritetu, životu i zdravlju ljudi, slobodi i časti,
2. imovini (pokretnoj i nepokretnoj),
3. ratni rashodi,
4. gubitak nacionalnog dohotka,
5. gubitak nacionalnog bogatstva,
6. šteta po okoliš,
7. sve druge vrste šteta.

Ratnom štetom, u smislu ovog Zakona, smatra se šteta učinjena od neprijatelja, legalnih skupina, kao i saveznika navedenih skupina, računajući od 15. kolovoza 1990. pa do prestanka nastajanja šteta.

Radi popisivanja i procjene ratne štete osnivaju se Republička, općinske, posebne i stručne komisije za popis i procjenu ratne štete.

Republičku komisiju za popis i procjenu ratne štete imenuje Vlada RH između predstavnika ministarstava obrane, unutarnjih poslova, pravosuđa i uprave, financija, pomorstva, prometa i veza, turizma, zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, te trgovine, Republičkog zavoda za statistiku, Javnog pravobraniteljstva Hrvatske, Gospodarske komore Hrvatske, Zajednice osiguranja imovine i osoba »Croatia«, Službe

društvenoga knjigovodstva Hrvatske i Republičkoga zavoda za plan, analize i prognoze.

Predsjednik Komisije je pomoćnik ministra financiranja. Stručne i administrativne poslove za Republičku komisiju obavlja Ministarstvo financija.

Općinsku komisiju za popis i procjenu ratne štete imenuje izvršno vijeće skupštine općine na čijem je području nastala šteta ili su nastupile njene posljedice. Posebne komisije za popis i procjenu ratne štete osnivaju se radi popisa i procjene ratne štete nastale na spomenicima kulture, nacionalnim parkovima, parkovima prirode i jedinstvenim sistemima, koji djeluju na području dviju ili više općina Republike Hrvatske.

Posebne komisije imenuje Republička komisija.

Općinske i posebne komisije osnivaju potreban broj stručnih komisija, koje se sastoje od najmanje tri člana stručnjaka odgovarajućih područja. Općinske i posebne komisije ujediniju rad stručnih komisija koje su osnovala, određujući područja za koje će prikupljati podatke i dokaze, popis i procjenu. Određuju rok u kojem posao treba obaviti te im pružaju svu ostalu pomoć. Obrađuju i kontroliraju dostavljena izvješća te izrađuju zbrojna izvješća koja dostavljaju Republičkoj komisiji.

Republička komisija kontrolira izvješća općinskih i posebnih komisija te donosi konačnu odluku o visini ratne štete.

Po potrebi Republička komisija može za te poslove angažirati i posebne stručne institucije.

Republička komisija podnosi izvješće o svom radu Saboru i Vladi Republike Hrvatske.

Troškovi rada Republičke i posebnih komisija podmiruju se iz republičkog proračuna, a troškovi rada općinskih i stručnih komisija iz općinskog proračuna.

Popis i procjena obaviti će se po uputama i na obrascima koje donosi ministar financija.

Stručna komisija za popis i procjenu ratne štete nanese pokretnom spomeniku kulture sastavlja izvješće u formi propisanog obrasca š-06 (četiri primjerka), koji će se primjenjivati po principu jedna cjelina, jedan obrazac. Obrazac ima oblik omota, kod kojeg je prva vanjska stranica propisani obrazac š-06.

U taj omot ulažu se ispunjeni dopunski obrasci i sav dokumentacijski materijal prikupljen na licu mjesta, a naročito terenske skice oštećenih spomenika.

Za nestale i opljačkane spomenike treba prikupiti izjave barem dva vjerodostojna svjedoka.

Odluku o kategoriji oštećenja pokretnog spomenika kulture donose zajednički članovi stručne komisije uz konzultacije sa stručnjacima odgovarajućih disciplina te ovjeravaju obrasce svojim potpisima.

Članovi stručne komisije moraju se u pravilu konzultirati sa sjedištem posebne komisije, gdje se dogovaraju o planu rada i izvještavaju o obavljenom popisu štete.

Vrijednost se unosi samo za uništene, nestale ili opljačkane spomenike. Nakon popunjavanja obrasca treba obaviti zbrajanje po kolonama pa ukupno dobivene svote prenijeti u obrazac š-06.

Po potrebi se za zbrajanje rezultata može upotrijebiti i više obrazaca, ali u tom se slučaju moraju numerirati stranice.

Jedan obrazac je dovoljan za 25 procijenjenih predmeta.

Primljeno: 10. 3. 1992.